HE 46/2023 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta.

Suomen kirjastoseura keskittyy lausunnossaan yleisiä kirjastoja koskeviin asioihin. Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin säännökset yleisissä kirjastoissa ja korkeakoulujen kirjastoissa tapahtuvan e-kirjojen ja e-äänikirjojen yleisölle välittämisen korvaamisesta.

Suomen kirjastoseura kannattaa hallituksen esitystä tekijänoikeuslain muuttamiseksi

Hallituksen esityksessä on huomioitu hallitusohjelman tavoitteet e-kirjojen lainauskorvauksen toteuttamisesta sekä kansallisen e-kirjaston perustamisen edistämisestä.

Korvaus maksetaan valtion talousarvioon otettavasta määrärahasta. Vuoden 2024 talousarvioesitykseen sisältyy 1 miljoonan euron määrärahaesitys e-kirjojen ja äänikirjojen kirjastokäytöstä aiheutuviin korvauksiin. Pidämme positiivisena asiana sitä, että määrärahaesitys on sisällytetty talousarvioon.

Esityksessä e-aineiston kirjastokäytöstä aiheutuvan korvauksen maksamiseen käytettävän määrärahan suuruus mitoitetaan perinteisen lainauskorvauksen tasolle e-kirjojen ja äänikirjojen kirjastokäytöstä saatavien tietojen pohjalta. Pidämme myös tätä ratkaisua perusteltuna.

Yleisten kirjastojen tavoitteena on edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa. Tämän tavoitteen toteutumiseksi aineistojen tarjoaminen yleisölle koskee myös digitaalisessa muodossa olevia sisältöjä ja aineistoja.

Suomen kirjastoseura pitää hyvin tärkeänä sitä, että kirjastoja tuetaan myös kansallisesti. Kirjastojen pitää pystyä vastaamaan yleisön lukutottumusten moninaistumiseen. Digitaalisten palveluiden kehittäminen fyysisten rinnalla edistää myös saavutettavuutta. Uusi korvaus sähköisistä aineistoista vaikuttaa myönteisesti kirjastojen mahdollisuuteen hankkia ja lisensioida niitä.

Kirjastot ovat paitsi merkittäviä lukemisen ja lukuharrastuksen edistäjiä, myös tärkeä kirjallisuuden markkinoija. Koko kirja-ala hyötyy myös sähköisten kirjojen ja äänikirjojen paremmasta saatavuudesta kirjastoissa. Kuten painettujen kirjojen, myös e-aineistojen osalta kirjastojen asiakkaat joutuvat jatkossakin jonottamaan suosittuja uutuuksia.

E-aineistojen välittämistä kirjastojen kautta on kehitettävä jatkossakin

Suomen kirjastoseura on tyytyväinen, että esitetyllä käyttökorvauksella tuetaan kuntien yhteisen e-kirjaston toimintaedellytyksiä ja siten myös alueellista tasa-arvoa. Huomautamme, että neuvotteluja tekijöiden, kustannusalan, tekijänoikeusjärjestöjen ja kirjastojen välillä tarvitaan edelleen.

Toivomme, että esitetty korvaus ei heikennä kirjastojen rahoitusta toisaalla.

Helsingissä 17.10.2023

Juha Manninen

toiminnanjohtaja

SUOMEN KIRJASTO-SEURA

Suomen kirjastoseura Runeberginkatu 15 A 6, 00100 Helsinki, puh. 044 522 2941